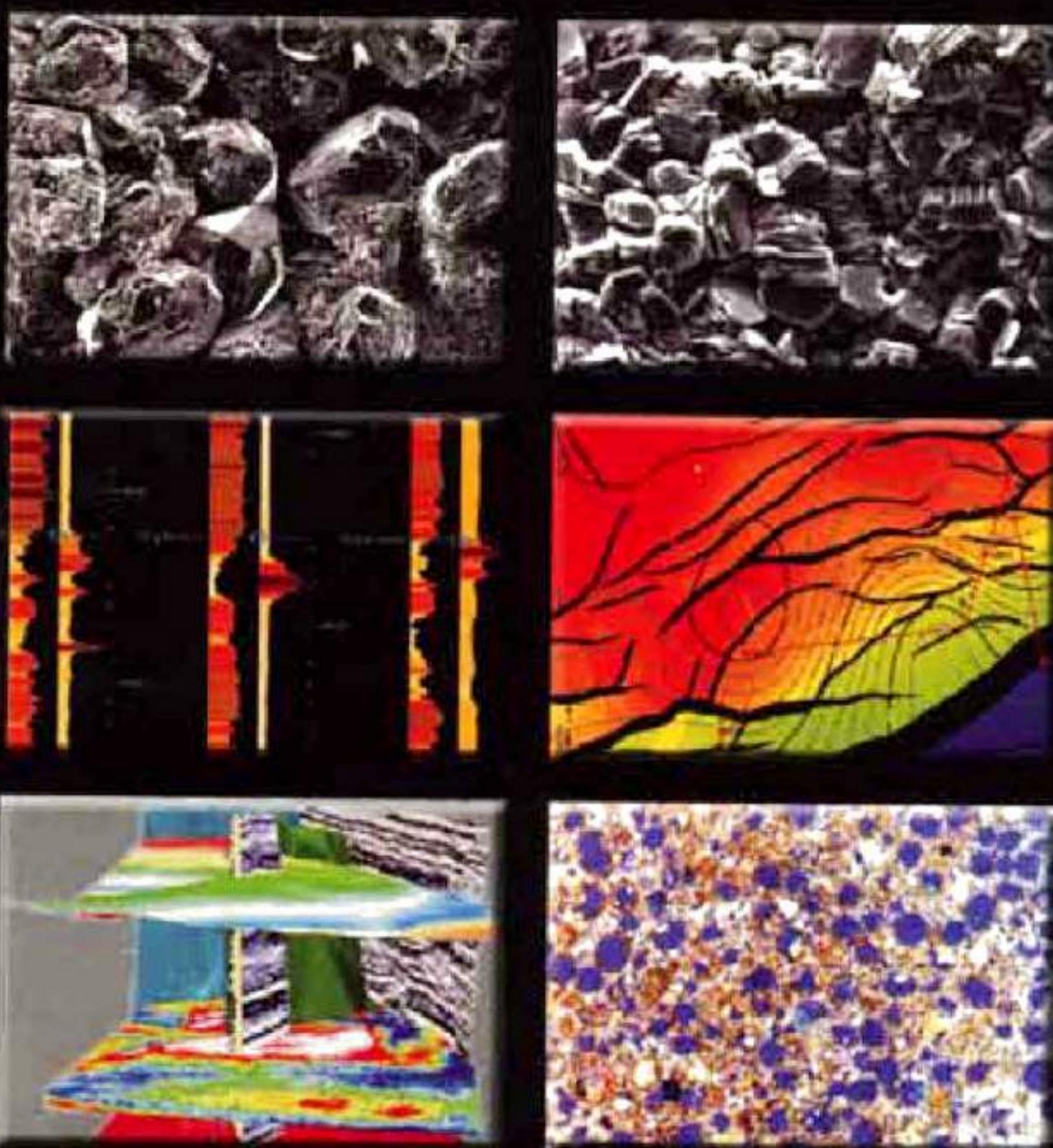

زمین‌شناسی نفت

دکتر محمد رضا رضایی

گروه زمین‌شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه تهران

دکتر محمد رضا رضایی
گروه زمین‌شناسی
دانشکده علوم دانشگاه تهران
۱۳۸۱

زمین‌شناسی نفت

شرکت ملی نفت ایران - کتابخانه اکتشاف
شماره مسلسل: ۷۲۰۲
شماره کتاب: T ۸۸۷.۰۹۱، ۴۳۸

تألیف:

دکتر محمد رضا رضایی
گروه زمین‌شناسی، دانشکده علوم دانشگاه تهران

کتابخانه اکتشاف

رضایی، محمدرضا، ۱۳۳۸ -
زمین شناسی نفت / مولف محمدرضا رضایی.-
تهران: علوی، ۱۳۸۰.
۴۱ ص. : مصور .

ISBN 964-310-409-5

فهرستنويسي بر اساس اطلاعات فيپا .
واژه‌نامه .
كتابنامه : ص. ۳۶۶ - ۴۱۰ .
۱. نفت -- زمین شناسی، الف. عنوان.

۵۵۳/۲۸

هزار / ۵ TNAY. / ۵

۱۶۰۷۸-۱۶۰۷۸

کتابخانه ملی ایران
 محل نگهداری:

۹۶۴

از سری کتاب‌های
سازمان آموزش و انتشاراتی

نام کتاب :	زمین‌شناسی نفت
مؤلف:	دکتر محمدرضا رضایی
ویرایش ادبی:	سیده زهرا موسوی
نوبت چاپ:	اول - پاییز ۱۳۸۰
تیراز:	۳۰۰۰ جلد
لیتوگرافی:	مدین
چاپخانه:	امین

شماره استناددار دینالملکی کتاب

شابک: ۹۶۴-۳۱۰-۴۰۹-۵

ISBN: 964-310-409-5

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - رویروی دانشگاه تهران - شماره ۱۴۳۰ - ساختمان ظروفچی - طبقه سوم - واحد ۱۰ - تلفن: ۰۲۱-۶۴۶۵۰۳۵

تقدیم به همسر و دختر عزیزم

که بدون صبر و شکیبایی آن‌ها به رشته تحریر درآوردن این کتاب میسر نمی‌بود

با نام خالق هستی

پیش‌گفتار

برای انباست اقتصادی هیدروکربن عوامل متعددی از جمله وجود سنگ منشأ، سنگ مخزن، پوش‌سنگ، مسیر مهاجرت و نفتگیر لازم است. در این کتاب سعی شده است که تمامی این عوامل بعلاوه متدهای اکتشافی و محیط‌های مناسب برای شکل‌گیری یک سیستم هیدروکربنی کامل و نیز مدل‌سازی سیستم‌های نفتی مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

در این کتاب اصول و مبانی زمین‌شناسی نفت و نیز مباحث پیشرفته مرتبط آورده شده است. لذا این کتاب برای دانشجویان کارشناسی رشته زمین‌شناسی و کارشناسی ارشد رشته زمین‌شناسی نفت و سایر رشته‌های وابسته به اکتشاف نفت قابل استفاده است.

در اینجا لازم میدانم که از کلیه همکاران و دانشجویان کارشناسی ارشد دانشکده علوم دانشگاه تهران، بخوص دانشجویان گرایش زمین‌شناسی نفت که مرا در ارائه این مجموعه یاری داده‌اند تشکر نمایم.

مسلماً چنین مجموعه‌ای با طیف وسیعی از موضوعات مختلف نمی‌تواند خالی از خطای باشد، از این‌رو اینجانب مشتقانه منتظر نظرها و پیشنهادهای شما عزیزان می‌باشم.

محمد رضا رضایی

گروه زمین‌شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه تهران

mrezaee@khayam.ut.ac.ir

<http://www.fos.ut.ac.ir/~rezaee/default.html>

پیشگفتار

انتشارات علوی در طی بیش از ربع قرن خدمات فرهنگی در زمینه نشر کتاب، مفتخر و سرافراز است که با تولید و انتشار کتاب‌های مفید و ارزنده، توانسته است تا حد توان در راه گسترش کیفی و کمی فرهنگ و آموزش و برآوردن نیازهای روز افزون جامعه پویا و معرفت‌جوی ایرانی به کتاب، گام‌های مؤثری بردارد. شاهد این مدعای چاپ و انتشار صدها عنوان کتاب در هر سال و حضور و شرکت فعالانه این مؤسسه در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب در سال‌های اخیر بوده است.

استقبال بی‌سابقه از کتاب‌های منتشر شده توسط این مؤسسه ما را بیش از پیش در راه انجام وظیفه خطیر و خداپسندانه‌ای که به عهده گرفته‌ایم، دلگرم ساخته است و همواره برآن بوده‌ایم که دامنه فعالیت خود را روز به روز گسترده‌تر سازیم. خوشوقتیم ادعا کنیم که هم‌اکنون گروه قابل توجهی از بهترین و برجسته‌ترین استادان، دانشگاهیان و متخصصان تألیف و ترجمه کشور برای تهیه کتاب در زمینه‌های مختلف فنی مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی، ادبیات و هنر با این مؤسسه در ارتباط بوده، همکاری نزدیک دارند.

یکی دیگر از زمینه‌های موفقیت‌آمیز این سازمان انتشاراتی، چاپ و انتشار کتاب‌های تخصصی دانشگاهی در سطح کارشناسی و کارشناسی ارشد می‌باشد. بر پایه این هدف، انتشارات علوی، با توجه به نیاز مبرم دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته‌های زمین‌شناسی به خصوص زمین‌شناسی گرایش نفت از حضور استاد فرزانه و دانشمند جناب آقای دکتر محمدرضا رضایی خواست که به این مهم، جامه عمل پوشانده و حاصل سال‌ها تحقیق و تجربه خود را در قالب کتابی تحت عنوان "زمین‌شناسی نفت" در اختیارمان قرار دهد. در این کتاب مبانی و اصول زمین‌شناسی نفت و نیز مباحث پیشرفته مرتبط با آن مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

امید آن داریم که در آینده‌ای نه چندان دور بتوانیم مراجع مفید و با ارزش دیگری از این علم را در اختیار دانش‌پژوهان و دانشجویان کشور قرار دهیم، شاید بدین سان بتوانیم در ارتقاء دانش ر فرهنگ این عزیزان، نقش ارزنده‌ای داشته باشیم.

انتشارات علوی
دکتر سید یحیی سلطانی

فهرست

۱	۱	۱- مقدمه
۱	۱	۱-۱ تاریخچه اکتشاف نفت
۱	۲	۲- خلاصه‌ای از مراحل پیشرفت در اکتشاف نفت
۳	۳	۳- آمار مختصری در مورد نفت و گاز
۷	۱-۳-۱	۱-۳-۱ اکتشافات جدید نفتی
۷	۲-۳-۱	۲-۳-۱ میزان تولید نفت
۹	۳-۳-۱	۳-۳-۱ میزان تولید گاز
۹	۴-۳-۱	۴-۳-۱ بررسی آماری نرخ نفت
۱۱	۴	۴ ارتباط زمین‌شناسی نفت با علوم دیگر
۱۴	۲	۲- سیالات و شرایط زیرسطحی
۱۴	۱۴	۱-۲ سیالات زیر سطحی
۱۶	۲	۲- دمای زیرسطحی
۱۸	۳-۲	۳-۲ فشار زیرسطحی
۲۱	۴-۲	۴-۲ فشار سازندی
۲۲	۵-۲	۵-۲ اندازه گیری فشار در چاه
۲۵	۳	۳- خواص فیزیکی و شیمیایی و منشأ هیدروکربن‌ها
۲۵	۱-۳	۱-۳ گازهای زیرسطحی
۲۵	۱-۱-۳	۱-۱-۳ گازهای غیرهیدروکربنی
۲۷	۲-۱-۳	۲-۱-۳ گازهای هیدروکربنی
۲۸	۳-۱-۳	۳-۱-۳ چگونگی زایش گازهای هیدروکربنی
۲۹	۴-۱-۳	۴-۱-۳ خواص هیدروکربن‌های گازی
۲۹	۱-۴-۱-۳	۱-۴-۱-۳ ارتباط بین حجم گازهای زیرسطحی و سطحی
۳۰	۲-۴-۱-۳	۲-۴-۱-۳ چگالی و گرانروی گاز
۳۰	۲-۳	۲-۳ نفت خام
۳۱	۱-۲-۳	۱-۲-۳ منشأ نفت
۳۱	۱-۱-۲-۳	۱-۱-۲-۳ منشأ غیر الی نفت
۳۲	۲-۱-۲-۳	۲-۱-۲-۳ منشأ الی نفت
۳۳	۲-۲-۳	۲-۲-۳ انواع عمدۀ نفت خام
۳۳	۱-۲-۲-۳	۱-۲-۲-۳ پارافین‌ها
۳۴	۲-۲-۲-۳	۲-۲-۲-۳ نفت‌ها
۳۵	۲-۲-۲-۳	۲-۲-۲-۳ آروماتیک‌ها

۲۶.....	۴-۲-۲-۳ رزین‌ها - آسفالتین‌ها
۳۷.....	۳-۲-۳ عناصر فرعی در نفت خام
۳۸.....	۴-۲-۳ تقسیم بندی نفت‌های خام
۴۰.....	۵-۲-۳ خواص فیزیکی نفت خام
۴۱.....	۱-۵-۲-۳ رنگ
۴۲.....	۲-۵-۲-۳ گرانزوی
۴۳.....	۳-۵-۲-۳ نقطه ریزش
۴۴.....	۴-۵-۲-۳ چگالی
۴۵.....	۵-۵-۲-۳ قابلیت تراکم پذیری نفت
۴۶.....	۶-۲-۳ دگر سانی نفت
۴۷.....	۷-۲-۳ رفتار فازی هیدروکربن‌ها
۴۹.....	۱-۷-۲-۳ رفتار فازی انواع سیالات مخزن

۵۵.....	۴- از ماده آلی تا نفت
۵۵.....	۱-۴ تولید و حفظ ماده آلی
۵۷.....	۱-۱-۴ محیط‌های مناسب جهت رسوبگذاری و حفظ مواد آلی
۶۵.....	۲- توزیع کربن آلی در مکان و زمان
۶۷.....	۳- تولید هیدروکربن
۶۷.....	۱-۳-۴ مرحله دیاژنز
۶۸.....	۲-۳-۴ مرحله کاتاژنز
۶۸.....	۳-۳-۴ مرحله متاژنز
۶۹.....	۴- کروزن
۷۱.....	۱-۴-۴-۴ انواع کروزن‌ها

۷۵.....	۵- ارزیابی سنگ منشا
۷۵.....	۱-۵ تولید هیدروکربن از سنگ منشا با افزایش عمق تدفین
۷۷.....	۲-۵ روش‌های ارزیابی سنگ منشا هیدروکربن و پارامترهای حاصل از آن
۷۷.....	۱-۲-۵ روش‌های آزمایشگاهی
۷۹.....	۱-۱-۲-۵ تخمین مقدار ماده آلی
۸۰.....	۲-۱-۲-۵ تشخیص نوع ماده آلی
۸۰.....	۳-۱-۲-۵ اندازه‌گیری درجه بلوغ حرارتی ماده آلی
۸۴.....	۴-۱-۲-۵ توان هیدروکربن‌زایی و نوع هیدروکربن
۸۵.....	۲-۲-۵ ارزیابی سنگ‌های منشا با استفاده از تاریخچه تدفین
۸۶.....	۱-۲-۲-۵ روش رسم منحنی‌های تاریخچه تدفین
۸۸.....	۲-۲-۲-۵ تاریخچه درجه حرارت
۹۰.....	۳-۲-۲-۵ محاسبه بلوغ حرارتی سنگ منشا
۹۳.....	۴-۲-۲-۵ فاکتورهای تدفین مؤثر بر بلوغ حرارتی

۹۴.....	۵-۲-۲-۵ تفسیر مقادیر TTI.....
۹۴.....	۳-۵ شیل‌های نفتی.....
۹۵.....	۴-۵ محیط‌های رسوبی سنگ‌های منشا.....
۹۶.....	۱-۴-۵ حوضه‌های بسته دریایی عمیق.....
۹۷.....	۲-۴-۰ مناطق با جریان‌های رو به بالا.....
۹۷.....	۳-۴-۵ فلات‌های قاره‌ای بدون اکسیژن.....
۹۷.....	۴-۴-۵ مخروط‌های زیردریایی پیشرونده.....
۹۱.....	۵-۴-۵ محیط‌های تبخیری.....
۹۱.....	۴-۶-۵ دریاچه‌ها.....
۹۹.....	۷-۴-۵ سکانس‌های دلتایی-رودخانه‌ای.....
۹۹.....	۵-۵ تکتونیک و سنگ منشا.....
۱۰۰.....	۶-۵ نقش چینه شناسی سکانسی در مطالعه گسترش و پراکندگی سنگ‌های منشا.....
۱۰۰.....	۱-۶-۵ چینه شناسی سکانسی.....
۱۰۵.....	۲-۶-۵ سنگ‌های منشا در چهارچوب چینه شناسی توالی‌ها.....
۱۰۵.....	۱-۲-۶-۵ گسترش سنگ منşa تخریبی در سیستم تراکت‌ها.....
۱۰۷.....	۲-۲-۶-۵ سنگ‌های منشا کربناته دریایی.....
۱۰۹.....	۶- مهاجرت نفت.....
۱۱۰.....	۱-۶ مهاجرت اولیه.....
۱۱۱.....	۶-۱-۱ قطرات یا حباب‌های هیدروکربن.....
۱۱۲.....	۶-۱-۶ محلول مولکولی.....
۱۱۳.....	۶-۱-۳ حرکت مستقل فاز هیدروکربنی.....
۱۱۴.....	۶-۱-۴ ایجاد ریز شکستگی در سنگ منشا.....
۱۱۴.....	۶-۱-۵ شبکه سه بعدی به هم پیوسته مواد آلبی.....
۱۱۵.....	۶-۱-۶ مکانیسم‌های متفرقه.....
۱۱۶.....	۶- زهکشی سنگ منشا.....
۱۱۷.....	۳-۶ مهاجرت ثانویه.....
۱۱۹.....	۶- مسیرهای مهاجرت و نوع حوضه.....
۱۲۰.....	۶-۱-۴-۶ سیستم مهاجرت گسلی.....
۱۲۰.....	۶-۲-۴-۶ سیستم مهاجرت طولانی.....
۱۲۱.....	۶-۳-۴-۶ سیستم مهاجرت پراکنده.....
۱۲۱.....	۶- مسیرهای مهاجرت.....
۱۲۱.....	۶-۶ نحوه پر شدن مخازن از هیدروکربن.....
۱۲۳.....	۷-۶ اهمیت توالی فرآیندها در تجمع اقتصادی هیدروکربن.....

۱۲۴.....	۷- سنگ مخزن.....
۱۲۴.....	۱-۷ توصیف یک مخزن.....
۱۲۵.....	۲-۷ روش‌های مطالعه مغزه‌ها.....
۱۲۶.....	۱-۲-۷ تعیین میزان پرتو گاما مغزه.....
۱۲۶.....	۲-۲-۷ توصیف مغزه.....
۱۲۷.....	۳-۲-۷ گرفتن عکس از مغزه.....
۱۲۸.....	۴-۲-۷ تجزیه و تحلیل تصاویر مغزه‌ها.....
۱۲۸.....	۵-۲-۷ پرتوگاری کامپیوترا اشعه.....
۱۲۸.....	۳-۷ خواص کانی شناسی و بافتی سنگ‌های مخزن.....
۱۲۹.....	۱-۳-۷ پتروگرافی مقاطع نازک.....
۱۲۹.....	۲-۳-۷ مطالعه بامیکروسکوپ الکترونی (SEM) مجهر به گیرنده‌های EDS و BSE.....
۱۳۰.....	۳-۳-۷ پراش اشعه ایکس.....
۱۳۱.....	۴-۳-۷ الکترون مایکروپرورد.....
۱۳۲.....	۵-۳-۷ مطالعه میکروسکوپی به روش کاتدولومینیسانس.....
۱۳۳.....	۶-۳-۷ میکروترموستری ادخال‌های مایع.....
۱۳۴.....	۷-۳-۷ ایزوتوب‌های پایدار کربن و اکسیژن.....
۱۳۵.....	۸-۳-۷ فشار مویینه تزریق جیوه.....
۱۳۵.....	۹-۳-۷ پردازش و آنالیز تصاویر جهت ارزیابی فضای منفذی.....
۱۳۵.....	۴-۷ پتروگرافی ترکیبی مخازن.....
۱۳۵.....	۱-۴-۷ ترکیب دانه‌های اصلی.....
۱۳۶.....	۱-۱-۴-۷ سنگ‌های تخریبی.....
۱۳۶.....	۲-۱-۴-۷ سنگ‌های کربناته.....
۱۳۷.....	۲-۴-۷ انواع سیمان‌ها در مخازن.....
۱۳۸.....	۳-۴-۷ کانی‌های رسی تخریبی و درجaza در مخازن.....
۱۴۰.....	۵-۷ خواص فیزیکی سنگ‌های مخزنی.....
۱۴۰.....	۱-۵-۷ تخلخل.....
۱۴۲.....	۱-۱-۵-۷ انواع اصلی تخلخل.....
۱۴۶.....	۲-۱-۵-۷ ارتباط بین تخلخل و عمق.....
۱۴۷.....	۳-۱-۵-۷ اندازه‌گیری تخلخل در آزمایشگاه.....
۱۵۱.....	۲-۵-۷ تراوایی.....
۱۵۲.....	۱-۲-۵-۷ انواع تراوایی.....
۱۵۵.....	۲-۲-۵-۷ فاکتورهای کنترل کننده تراوایی.....
۱۶۲.....	۳-۲-۵-۷ اندازه‌گیری تراوایی در آزمایشگاه.....
۱۶۳.....	۳-۵-۷ ترشیدگی مخازن.....
۱۶۴.....	۴-۷ انواع مخازن هیدرولوگی.....
۱۶۴.....	۱-۶-۷ مخازن ماسه‌سنگی.....

۱۶۴.....	۱-۱-۶-۷ طبقه‌بندی ماسه‌سنگ‌ها
۱۶۵.....	۲-۱-۶-۷ عوامل کنترل کننده کیفیت مخازن ماسه‌سنگی
۱۷۸.....	۳-۱-۶-۷ انواع تخلخل در ماسه‌سنگ‌ها
۱۷۹.....	۲-۶-۷ مخازن کربناته
۱۷۹.....	۱-۲-۶-۷ اجزای تشکیل دهنده کربناته‌ها
۱۸۰.....	۲-۲-۶-۷ طبقه‌بندی سنگ‌های آهکی
۱۸۳.....	۳-۲-۶-۷ دیاژنز کربناته‌ها و تخلخل
۱۸۷.....	۴-۲-۶-۷ روند فرآیندهای دیاژنزی در آهک‌ها
۱۸۸.....	۵-۲-۶-۷ انواع تخلخل در کربناته‌ها
۱۹۵.....	۶-۲-۶-۷ برخی ویژگی‌های سنگ‌های کربناته
۱۹۶.....	۳-۶-۷ مخازن دولومیتی
۱۹۹.....	۴-۶-۷ مخازن غیرمعمول
۲۰۰.....	۷-۷ تقسیم‌بندی مخازن بر اساس محتوای سیال
۲۰۱.....	۸-۷ محیط‌های رسوبی سنگ‌های مخزن
۲۰۲.....	۱-۱-۸-۷ محیط‌های رسوبی تخریبی
۲۰۲.....	۱-۱-۸-۷ محیط‌های قاره‌ای
۲۰۸.....	۲-۱-۸-۷ محیط‌های حدواست
۲۱۰.....	۳-۱-۸-۷ محیط‌های دریابی
۲۱۳.....	۲-۱-۷ محیط‌های رسوبی کربناته
۲۱۴.....	۱-۲-۸-۷ سیستم‌های رسوبی کربناته
۲۱۸.....	۹-۷ مخازن شکسته
۲۱۸.....	۱-۹-۷ تقسیم‌بندی شکستگی‌ها
۲۱۹.....	۲-۹-۷ روش مطالعه درزه‌ها
۲۱۹.....	۳-۹-۷ مکانیسم / ایجاد شکستگی‌ها
۲۲۰.....	۴-۹-۷ پارامترهای مؤثر و کنترل کننده در ایجاد شکستگی‌ها در سنگ تحت تنفس
۲۲۱.....	۵-۹-۷ تقسیم‌بندی شکستگی‌ها بر اساس نوع تنفس / اعمال شده تنفس
۲۲۲.....	۶-۹-۷ مطالعه مخازن شکسته
۲۲۲.....	۱-۶-۹-۷ نظریه عمومی برای شکستگی‌های موجود در مخازن
۲۲۲.....	۲-۶-۹-۷ پارامترهای شکستگی‌ها و عوامل ایجاد آن در مخازن هیدروکربنی
۲۲۵.....	۳-۶-۹-۷ انواع مخازن شکسته
۲۲۵.....	۴-۶-۹-۷ چگونگی تشخیص شکستگی در مخازن
۲۲۶.....	۵-۶-۹-۷ نقش شکستگی‌ها در تخلخل و تراوایی
۲۲۶.....	۶-۶-۹-۷ مثال‌هایی از مخازن شکسته
۲۳۰.....	- نفتگیرها
۲۳۴.....	۱-۸ انواع نفتگیرها
۲۳۴.....	۱-۱-۱ نفتگیرهای ساختمانی

۲۳۴.....	۱-۱-۱-۸ نفتگیرهای چین خورده
۲۴۳.....	۲-۱-۱-۸ نفتگیرهای گلی
۲۵۸.....	۲-۱-۱-۸ دیاپیرها
۲۵۴.....	۱-۲-۱-۸ نفتگیرهای در ارتباط با گنبد نمکی
۲۵۶.....	۲-۲-۱-۸ دیاپیریسم و حرکت نمک بعد از گنبدی شدن
۲۵۹.....	۳-۲-۱-۸ انواع نفتگیرهای در ارتباط با دیاپیر نمک
۲۶۰.....	۳-۱-۱-۸ نفتگیرهای چینهای
۲۶۰.....	۱-۳-۱-۸ نفتگیرهای چینهای بدون ارتباط با ناپیوستگی‌ها
۲۶۸.....	۲-۳-۱-۸ نفتگیرهای چینهای مرتبط با ناپیوستگی‌ها
۲۷۲.....	۴-۱-۱-۸ نفتگیرهای حاصل از توپوگرافی مدفون شده
۲۷۳.....	۵-۱-۱-۸ نفتگیرهای هیدرودینامیکی
۲۷۵.....	۶-۱-۱-۸ نفتگیرهای مرکب
۲۷۶.....	۲-۸ مقایسه اهمیت نفتگیرها
۲۷۷.....	۳-۸ توزیع نفت در مخازن هیدروکربنی
۲۷۸.....	۱-۳-۱-۸ فشار مویینگی
۲۷۹.....	۲-۳-۱-۸ تراوایی نسبی
۲۸۰.....	۳-۳-۱-۸ ترکیب تراوایی نسبی و فشار مویینگی
۲۸۰.....	۴-۳-۱-۸ کلوژر مورد نیاز کنترل شده به وسیله تراوایی و تخلخل
۲۸۱.....	۵-۳-۱-۸ سطح تماس آب-نفت مایل به همراه تغییر خصوصیات سنگ
۲۸۲.....	۶-۳-۱-۸ کلوژر مورد نیاز کنترل شده به وسیله تفاوت در چگالی
۲۸۴.....	۹ پوش‌سنگ
۲۸۵.....	۱-۹ ارزیابی پوش‌سنگ‌ها
۲۸۵.....	۱-۱-۹ خصوصیات پوش‌سنگ‌ها در مقیاس کوچک
۲۸۵.....	۱-۱-۱-۹ خواص مویینه
۲۸۷.....	۱-۱-۱-۹ انتشار در پوش‌سنگ‌ها
۲۸۷.....	۱-۱-۹ خصوصیات پوش‌سنگ‌ها در مقیاس بزرگ
۲۸۷.....	۱-۲-۱-۹ لیتولوژی
۲۸۷.....	۲-۲-۱-۹ انعطاف‌پذیری
۲۸۹.....	۳-۲-۱-۹ ضخامت
۲۸۹.....	۴-۲-۱-۹ تداوم جانبی
۲۸۹.....	۲-۹ ارزیابی توانایی پوش‌سنگ در اکتشاف
۲۹۰.....	۱-۲-۹ طاقدیس
۲۹۱.....	۲-۲-۹ نفتگیرهای گلی
۲۹۳.....	۳-۲-۹ نفتگیرهای چینهای
۲۹۷.....	۳-۹ پوش‌سنگ‌های غیرعادی

۱۰- روش‌های اکتشاف	۳۰۰
۱-۱- حفاری	۳۰۰
۱-۱-۱- حفاری ضربه‌ای	۳۰۰
۱-۱-۲- حفاری دورانی	۳۰۱
۱-۱-۳- حفاری جهت‌دار	۳۰۳
۱-۱-۴- حفاری افقی	۳۰۴
۱-۱-۵- صندهای حفاری	۳۰۶
۱-۱-۶- راندمان حفاری	۳۰۷
۱-۱-۷- گل حفاری	۳۰۸
۱-۱-۸- تکمیل چاه	۳۰۹
۱-۱-۹- چاه نگاری	۳۱۰
۱-۲- نمودارهای کابلی)	۳۱۱
۱-۲-۱- نمودارهای خردۀ سُنگ‌های حفاری	۳۱۲
۱-۲-۲- گل نگاری	۳۱۳
۱-۳- روش‌های ژئوفیزیکی	۳۱۵
۱-۳-۱- ژئوفیزیک علمی	۳۱۶
۱-۳-۲- ژئوفیزیک عملی (کاربردی یا اکتشافی)	۳۱۷
۱-۳-۳- لرزه‌شناسی اکتشافی	۳۱۸
۱-۳-۳-۱- انتشار امواج لرزه‌ای	۳۱۹
۱-۳-۳-۲- جبهه‌ها و پرتوهای موج	۳۲۰
۱-۳-۳-۳- تئوری امواج	۳۲۱
۱-۳-۳-۴- سرعت امواج الاستیک	۳۲۲
۱-۳-۳-۵- انعکاس	۳۲۳
۱-۳-۳-۶- کسب اطلاعات لرزه‌ای	۳۲۴
۱-۳-۳-۷- بازخوانی اطلاعات لرزه‌ای	۳۲۵
۱-۳-۳-۸- تعبیر و تفسیر داده‌های لرزه‌ای	۳۲۶
۱۱- مبانی نمودار گیری	۳۵۶
۱-۱- بررسی‌های الکتریکی	۳۵۷
۱-۱-۱- پتانسیل خودرا	۳۵۸
۱-۱-۲- مقاومت الکتریکی سازند	۳۶۲
۱-۲-۱-۱- مقاومت الکتریکی آب سازندی (R_w)	۳۶۲
۱-۲-۱-۲- فاکتور مقاومت سازند	۳۶۴
۱-۲-۱-۳- سیال اشباع شدگی	۳۶۵
۱-۲-۱-۴- تأثیر گل حفاری بر چاه	۳۶۵
۱-۳-۱- نمودارهای مقاومت الکتریکی	۳۶۷
۱-۳-۱-۱- اندازه‌گیری مقاومت الکتریکی در داخل چاه	۳۶۸

۳۶۸.....	۲-۳-۱-۱۱ نمودارهای الکتریکی غیر متقارن
۳۷۲.....	۲-۳-۱-۱۱ نمودارهای الکتریکی متقارن
۳۷۴.....	۴-۳-۱-۱۱ نمودارهای القائی
۳۷۵.....	۵-۳-۱-۱۱ محاسبه مقاومت واقعی سازند (Rt)
۳۷۶.....	۶-۳-۱-۱۱ مقاومت مخازن هیدروکربن
۳۷۷.....	۷-۳-۱-۱۱ محاسبه آب اشباع شدگی
۳۷۹.....	۱۱-۲ نمودارهای رادیواکتیویته
۳۸۰.....	۱-۲-۱ نمودار پرتو گاما
۳۸۲.....	۲-۲-۱۱ اسپکترومتری پرتوهای گاما
۳۸۳.....	۳-۲-۱۱ نمودار چگالی
۳۸۷.....	۴-۲-۱۱ نمودار نوترون
۳۹۰.....	۱۱-۳ نمودار صوتی
۳۹۴.....	۱۱-۴ نمودارهای تصویری چاه
۳۹۷.....	۱۱-۵ نمودار کالیپر
۳۹۹.....	۱۱-۶ شبیه‌سنج
۴۰۳.....	۱۲-۱ نقشه‌ها و مقاطع عرضی متدائل در زمین‌شناسی نفت
۴۰۵.....	۱۲-۱-۱ انواع نقشه‌های زیرسطحی
۴۰۵.....	۱۲-۱-۱-۱ نقشه‌های کانتوری ساختمانی
۴۰۵.....	۱۲-۱-۱-۲ نقشه‌های هم‌ضخامت
۴۰۷.....	۱۲-۱-۱-۳ نقشه‌های رخساره‌ای
۴۱۱.....	۱۲-۱-۱-۴ نقشه‌های ویژگی درونی
۴۱۲.....	۱۲-۱۲ مقاطع عرضی
۴۱۶.....	۱۳-۱ مکانیسم نیروهای محرک و انواع بازیافت در مخازن هیدروکربنی
۴۱۶.....	۱۳-۱-۱ انواع مکانیسم نیروهای محرک مخازن هیدروکربنی
۴۱۶.....	۱۳-۱-۱-۱ مکانیسم آبران
۴۱۶.....	۱۳-۱-۱-۲ مکانیسم رانش توسط کلاهک گازی
۴۱۷.....	۱۳-۱-۱-۳ مکانیسم رانش گاز محلول
۴۱۸.....	۱۳-۱-۱-۴ زهکشی تقلیلی
۴۱۸.....	۱۳-۱-۱-۵ مکانیسم رانش مرکب
۴۱۹.....	۱۳-۲ بازیافت ثانویه و ازدیاد بازیافت نفت
۴۱۹.....	۱۳-۲-۱ آبروبی
۴۲۰.....	۱۳-۲-۱-۱ تزریق آب در مخازن همگن
۴۲۱.....	۱۳-۲-۱-۲ تزریق آب در مخازن هتروژن
۴۲۲.....	۱۳-۲-۲ تزریق گاز مخلوط نشدنی

۳-۲-۱۳	تزریق گاز مخلوط شدنی.....	۴۲۲.....
۴-۲-۱۳	تزریق دی اکسید کربن.....	۴۲۲.....
۵-۲-۱۳	۵- متدهای بازیافت حرارتی.....	۴۲۲.....
۱-۵-۲-۱۳	۱- تزریق دوره ای بخار.....	۴۲۳.....
۲-۵-۲-۱۳	۲- بخار روبی.....	۴۲۴.....
۳-۵-۲-۱۳	۳- احتراق درجا.....	۴۲۴.....
۴-۵-۲-۱۳	۴- گرماش الکتریکی و الکترومغناطیسی.....	۴۲۶.....
۵-۲-۱۳	۵- ایجاد شکستگی با استفاده از انفجار هسته‌ای.....	۴۲۷.....
۷-۲-۱۳	۷- ازدیاد برداشت با استفاده از میکروبها.....	۴۲۸.....
۸-۲-۱۳	۸- استفاده از سورفاکtantها.....	۴۲۸.....
۹-۲-۱۳	۹- استفاده از پلیمرها.....	۴۲۸.....
۱۰-۲-۱۳	۱۰- پارامترهای کنترل کننده ازدیاد برداشت از مخازن نفتی.....	۴۲۹.....
۱۱-۳-۱۳	۱۱- تأثیر خصوصیات مخزن.....	۴۲۹.....
۱۲-۳-۱۳	۱۲- تأثیر ویژگی سیال.....	۴۳۰.....
۱۳-۳-۱۳	۱۳- الگوی چاه‌های تزریق.....	۴۳۰.....
۱۴-۳-۱۳	۱۴- روش مرکزی و محیطی.....	۴۳۱.....
۱۵-۳-۱۳	۱۵- روش الگویی.....	۴۳۲.....
۱۶-۴-۱۳	۱۶- تأثیر ساختار منافذ مخزن بر روی ضریب بازیافت.....	۴۳۳.....
۱۷-۴-۱۳	۱۷- مقایسه اندازه گلوگاه با خلل و فرج.....	۴۳۳.....
۱۸-۴-۱۳	۱۸- شماره هم آرایی گلوگاه نسبت به حفره.....	۴۳۴.....
۱۹-۴-۱۳	۱۹- زیری سطحی خلل و فرج و منافذ.....	۴۳۴.....
۲۰-۱۴	۲۰- محاسبه ذخیره هیدروکربن.....	۴۳۵.....
۲۱-۱۴	۲۱- محاسبه نفت و گاز درجا.....	۴۳۵.....
۲۲-۱۴	۲۲- ضریب بازیافت.....	۴۳۷.....
۲۳-۱۴	۲۳- ضریب حجمی نفت و گاز.....	۴۳۸.....
۲۴-۱۴	۲۴- محاسبه زون تولید خالص.....	۴۳۹.....
۲۵-۱۴	۲۵- چاه‌های انحرافی و لایه‌های شیدار.....	۴۴.....
۲۶-۱۴	۲۶- حجم مخزن.....	۴۴۳.....
۲۷-۱۵	۲۷- مدل‌سازی حوضه‌های رسوبی و سیستم‌های نفتی.....	۴۴۵.....
۲۸-۱۵	۲۸- اهداف و محدودیت‌های مدل‌سازی.....	۴۴۷.....
۲۹-۱۵	۲۹- برنامه‌ریزی.....	۴۴۷.....
۳۰-۱۵	۳۰- زایش نفت از سنگ منشأ.....	۴۴۸.....
۳۱-۱۵	۳۱- مسیر مهاجرت.....	۴۴۸.....
۳۲-۱۵	۳۲- حفظ هیدروکربن.....	۴۵۰.....

۱۵-۶ آنالیزهای تاریخچه تدفین	۴۵۰
۱۵-۷ تحلیل‌های حساسیت‌سنگی	۴۵۰
۱۶- مراحل توسعه یک میدان هیدروکربنی	۴۵۲
۱۶-۱ فاز اکتشاف	۴۵۲
۱۶-۲ فاز ارزیابی	۴۵۳
۱۶-۳ برنامه‌ریزی برای بهره‌برداری	۴۵۵
۱۶-۴ فاز تولید	۴۵۵
۱۶-۵ فاز از کارافتادگی	۴۵۶
۱۷- هیدروکربن‌ها در حوضه‌های رسوبی	۴۵۷
۱۷-۱ مفاهیم اساسی	۴۵۷
۱۷-۲ مکانیسم‌های تشکیل حوضه	۴۵۹
۱۷-۳ طبقه‌بندی حوضه‌ها	۴۶۱
۱۷-۳-۱ حوضه‌های مرتبط با صفحات قاره‌ای پایدار	۴۶۱
۱۷-۳-۱-۱ حوضه‌های داخلی یا درون‌کرتانوئی	۴۶۱
۱۷-۳-۱-۲ حوضه‌های حاشیه کرتانوئی یا حوضه‌های فورلاند	۴۶۳
۱۷-۳-۱-۲ حوضه‌های حاشیه واگرا	۴۶۴
۱۷-۳-۱-۲-۱ حوضه‌های ریفتی	۴۶۴
۱۷-۳-۱-۲-۲ حوضه‌های کشی - جدایشی	۴۶۵
۱۷-۳-۱-۲-۳ حوضه‌های حاشیه‌های همگرا	۴۶۷
۱۷-۳-۱-۴ حوضه‌های فروپیچشی	۴۷۰
۱۷-۳-۱-۵ دلتاها	۴۷۱